

ITINERARIS DE LECTURA

—Instruccions per a ROBs—

Si el teu PROP és sensible, pràctic, busca entreteniment i detesta les disquisicions que sembla que no menen enlloc, descarrega-li només els capítols bàsics:

Història de la Cèlia: 2-4-6-9-12-14-16-17-19-20-22-23-24-26-29-30-31

Si és un addicte als *gadgets* tecnològics i no perd ocasió de polemitzar, afegeix-hi els capítols amb una creu (†):

El context protecno: 1†-2-4-5†-6-7†-9-10†-12-13†-14-15†-16-17-18†-19-20-21†-22-23-24-25†-26-27†-28†-29-30-31-33†

Si és un *outsider*, que professa un veritable culte al cos i és molt crític amb la tecnologia, connecta'l als capítols amb un asterisc abans que no et desactivi:

El punt de vista de La ComU: 2-3*-4-6-8*-9-11*-12-14-16-17-19-20-22-23-24-25*-26-27*-28*-29-30-31-32*

Si és un torracollons que sempre t'acusa d'amagar-li informació, passa-li el material íntegre, però no tot de cop. Guarda't els capítols finals per a quan protesti.

Si el teu PROP no s'adequa a cap dels perfils anteriors, busca altres materials més pertinents.

Excepte en l'últim cas, programa't per retornar el formulari inclòs al final si no vols que et tallem el subministrament de nous materials. Detalla-hi les reaccions del teu PROP, que ens permetran corregir defectes i augmentar l'atractiu de les versions futures.

—Fi de les instruccions per a ROB—

PART 1

ROBOTS, MASSATGES I UNA ADOPCIÓ

Alpha+

7:10 - Observo el dormir inquiet del doctor Craft. Ronca. M'atanso al llit i connecto el micròfon al canal mèdic. Rebeu els roncs? Enregistrament confirmat. Adjunto informe: està recolzat del cantó esquerre, durant la nit s'ha girat vint-i-nou vegades i se n'ha alçat dues per anar a orinar, ha fet dotze episodis d'apnea d'entre trenta i cinquanta segons cadascun, ara es manté en tretze inspiracions per minut i seixanta-dues pulsacions, constants normals. Sol·licito aprovació per a augmentar-li la dosi de Rhinofor. Tallo comunicació.

7:15 - Hora de posar en marxa el despertador tàtil. Combino lleus moviments de l'edredó amb frecs a les galtes i el front. A la nova seqüència corregeixo el que no li va agradar ahir: el nas ni tocar-lo i més insistència a les celles baixant suaument pels polsos. Obre un ull, fa un gemec i es tomba cap a l'altra banda. Vorejo el llit i reprenc els tocs alhora que faig sonar la melodia que he descarregat del repositori central, composta a mida per al Doctor, per a desvetllar-li els ressorts anímics, avui.

—Deixa'm estar, bèstia maleïda —brama, tot donant-me una empenta que les meves articulacions absorbeixen sense problema. Bon senyal, li ha agradat. Cal reforçar aquesta seqüència.

7:20 - Reprimeixo el programa primigeni d'oferir-li el braç per ajudar-lo a alçar-se. Cada matí milions de ROB's fan aquest gest cap als seus PROPs arreu del món, però jo l'he d'inhibir. El Doctor és un rebel i he d'adaptar-m'hi. M'han construït amb un plus d'aprenentatge justament perquè ell és difícil. I és l'amo. Tampoc no puc dir-li que, si baixa pel cantó esquerre del llit, amb dues passes serà al bany. He de deixar que faci tota la volta. Ja ho sap que és més llarg, però «per què fer les coses fàcils si es poden fer difícils?», em va engegar un dia. No té lògica. Diu que li agrada «re-crear-se» en les coses i ho pronuncia així, separant molt el «re». Jo analitzo tot el que diu, per adaptar-m'hi tant com puc, però el rendiment és baix. Gairebé l'únic que he après fins ara és a inhibir les meves reaccions primigènies.

7:25 - No entro mai al bany quan ell hi és. Un altre «no» que he hagut d'aprendre. Però em connecto al vàter per rebre l'analítica. La primera orina del dia és la més important. pH=6, proteïnúria negativa, lleu glucosúria. Atribuïble a l'excés etílic d'anit. Anàlisi de femta: flora microbiana sense paràsits, leucòcits dins de límits. Transmeto: excrecions normals, recomano dieta baixa en sucre per a avui.

Doctor Craft

L'home assegut al vàter es mira al mirall i fa un lladruc. Se m'està fent ben bé cara de gos, pensa, i torna a bordar. Els deu passar a tots els vells, això? Avui, aprofitant la vetllada presencial, s'hi fixarà. Bona nit, senyor bulldog; passi, passi, amic fox-terrier, la seva husky està esplèndida aquest vespre. Molt de gust, sí, sóc el doctor

pit bull. Urrrgg. Si no crispa el gest, tot li penja: les bosses de sota els ulls, les galtes abans molsudes, la papada; d'esma la vista se li'n va cos avall resseguint-li el ventre, la pell sense múscul de les cuixes, la cigala. Mira-la, que inofensiva. I tan dèspota com va arribar a ser, la malparida. Primer darrere les dones i, després, aquell coi de pròstata, no el deixava viure. Envellir té els seus avantatges: ara ell i només ell decideix, cada hora, cada segon del dia.

Alleujat, s'alça de la tassa i s'encara ben dret al mirall. Arrufa les celles i alguns pèls negres, llargaruts i indomables, se li disparen amunt i li donen un aire diabòlic que el reconcilia amb el seu físic. Urrrgg. Tota una idea, aquesta dels gossos. Potser en podríem treure un producte i tot: «Jove, vols veure't d'aquí a trenta anys? Doncs engega la teva ROBCam i col·loca-t'hi al davant.» Fotografies del futur. N'hi hauria prou seleccionant una raça de gos en virtut dels trets més característics de la cara i fer un *morfing* de jove i gos. Aquest vespre ho provarà amb l'Hug Fort'l i la Fi. Sense avisar-los, els projectarà les imatges directament als seus miralls. Quin ensurt quan de sobte es vegin tan envellits.

Es deixa caure d'esquena a la immensa banyera i la xarxa d'esponja l'entoma i el gronxa com un nen. Ni se li acut que pugui fallar. Amunt i avall. Avall i amunt. Les onades espeteguen contra les parets ceràmiques donant el tret de sortida a rengleres simètriques de bombolles que s'estavellen contra el seu cos. El pessigolleig el fa estremir i, quan s'hi acostuma, d'altres sentits se li obren a la fragància vivificant d'un matí assolellat i a la melodia anímica que encara sona. Pletòric. Se sent pletòric. L'Alpha+ ho ha disposat tot a la perfecció. Es refiaria més d'ell que no pas de la mare, si visqués. O de la filla o la dona, no cal

dir-ho. Abans ja era un criat correcte, però des que li han afegit el neuroaccelerador aprèn a una velocitat de vertigen i, en pocs dies, s'ha adaptat com un guant.

Com aquesta aigua, que també s'emmotlla a cada racó del meu cos, pensa, i belluga les cames perquè li ompli de tebior els replecs més íntims. Una bona tria d'estímuls, aquest és el secret del benestar. Deixem-nos d'implants d'autoajuda i altres artefactes neuropsicològics, no podem canviar l'home, capgirar-li el cervell, no podem modificar-li ni la reacció més mínima. Acceptem-ho. L'única via és controlar-li l'entorn, controlar el que sent a través dels estímuls que rep. Una idea clau, però quan la va proposar com a *leitmotiv* de la nova línia de robots, ningú no en donava un bit. Massa simple, deien. Miops! Calia conèixer bé l'home, cada home, per poder-li activar els ressorts adients en cada moment. Aquesta era la part difícil: no podien fer un ROB a mida de cadascú. Havien de concebre un ROB genèric molt adaptable i, sobretot, aconseguir que l'adaptació fos molt ràpida. Si trigava una setmana a encertar la manera de despertar el seu PROP o la dosi de sucre que calia posar-li al cafè, la idea se n'anava en orris. Però ell n'estava segur: a CraftER tenien l'expertesa per a fer-ho. A la competència, no; per això els refregava la idea pels nassos. No podien plagiar-la-hi. L'únic punt que de vegades el feia trontollar era la velocitat, durant força temps se'ls havia resistit... i ara l'Alpha+ era la demostració que tenia raó, la consagració de la seva idea.

La xarxa d'esponja s'enretira cap al fons de la banyera, just quan el cos li demana de fer unes braçades. Una inspiració profunda i se submergeix, expira, cap a fora, inspira, cap a dins. La flaire d'eucaliptus li eixampla els pulmons i li fa l'efecte que avança més que mai amb cada

nou impuls. La ment en blanc, abandonat a la pura sensació de la pròpia força lliscant contra l'aigua.

Quan se'n cansa, es deixa surar fent el mort i la xarxa el recull de nou i el bressola amb suavitat. Si poguéssim fer el mateix amb el pensament... En el fons la fisiologia és fàcil: provant estímuls i mesurant reaccions, tot enllestit. Fins els sentiments podríem controlar d'aquesta manera: «Ei, Hug, vés on és la Fi, que acaba d'entrar en estat anímic d'encaix amb tu.» Si no fos que no podem jugar amb els estímuls-persona tan frívolament, qui tindria prioritat? Amb els estats compatibles, mútuament potenciadors, no hi hauria problema. I, amb els incompatibles, tampoc. Però què hem de fer quan un vol i l'altre, no; quan per a un és nociu i per a l'altre... Com els RHs: els O-, donants universals, altruistes màxims, només poden rebre sang del seu mateix tipus. Almenys a escala sanguínia funciona per grups, hi ha una organització, cosa que amb els sentiments és impensable, una xarxa inextricable d'atraccions i rebuigs. Tot i això, estaria bé disposar d'un panell amb un *led* per a cada persona coneguda. Si està encès, es troba en un estat compatible amb tu; si no, ni atansar-t'hi. La tria la podria fer cadascú, localment..., o bé fer-se de manera centralitzada, garantint la màxima satisfacció global. Ves quin invent: la celestina electrònica.

Tan engrescat com està amb la seva brillant elucubració, i tot d'una dubta si no és una bestiesa. Mai no l'havien avergonyit les seves pensades i ara li passa sovint. En fer-se vell, s'està tornant com els altres: tòpica i banal, així acabarà la seva ment. Encara és capaç de seguir el raonament lògic de qualsevol, però quan deixa volar la imaginació, massa vegades s'enxampa polint i muntant teories sobre una idea d'allò més vulgar. Amb els anys, el

cervell li ha perdut pistonada, originalitat. I aquest era el seu punt fort, el que el catapultava per damunt de tants enginyers de sèrie.

Amb la quantitat de pròtesis que hi ha ara per a tot, i cap per al seu handicap. Ni panells de contactes, ni hòsties! El que voldria és una pròtesi de creativitat. O un assistent, tant se val, que l'estimulés a pensar diferent, que l'advertís quan s'endinsa per camins fressats, i li assenyalés les bifurcacions prometedores, susceptibles d'innovació. La xarxa l'ha dipositat sobre el massatjador del costat de la banyera i un seguit de rodets encoixinats i fonts de calor estratègicament col·locades l'eixuguen i el maseguen de dalt a baix. Un massatge cerebral, això és el que necessitaria.

A la Lu li ha costat molt trobar roba com la que es duia a començament del segle vint-i-u, i encara sort que la moda es va revifar només cinquanta anys enrere, perquè en aquest punt el psicòleg va ser taxatiu: era imprescindible que es vestís així per no sobtar la nena. Amb gest esforçat, es posa uns pantalons blaus, tan durs i rasposos que li fan venir esgarrifances, i una samarreta d'un blanc grogós que li provoca una ganyota de fàstic. Sabates de pell, no n'ha trobades, espera que no s'hi fixi. Es mira de cua d'ull al mirall, provant de no veure's gaire, i la imatge de l'àvia li impacta a la retina. Avui sí que té una retirada a aquelles fotos antigues, mancades de tot relleu, que la dona s'entestava a mostrar-li a la seva relíquia d'ordinador i que tant odiava de petita. Som clavadetes, nena, que no ho veus? I a ella l'horripilaven els ulls rivetejats de negre, les galtes caigudes, però, sobretot, aquells pantalons ajustats que s'obrien, com una copa, a un ventre botinflat sense rastre de cintura.

Ni remotament, àvia, no ens assemblem ni vestides amb els mateixos parracs. Giravolta de puntetes sense deixar de mirar-se i pensa que la gimnàstica passiva i els massatges li han anat de megabyte. Gràcies a ROBul, els seus malucs prominents s'estrenyen en una cintureta de maniquí. I ara, com s'ho farà? Com sobreviurà sense el seu robot? Es fa

creus que hagi estat capaç d'acceptar tant de sacrifici. Serà cosa d'un parell de setmanes, li han assegurat, fins que la Cèlia se senti segura en la seva nova vida. La Cèlia. Fixa la vista en la porta de l'habitació i tracta d'imaginar-se-la allà, primer recelosa, sense gosar mirar-la, i després corrent cap a ella, llançant-se-li als braços, deixant-se acaronar. S'abraça ella mateixa en un gest nou que li plau i, amb els ulls clucs, li sembla notar la respiració de la nena contra el seu ventre.

A poc a poc es deixa caure a la cadira del tocador i s'imagina el goig de pentinar aquells preciosos cabells, tan llisos, i més llargs del que havia vist mai. Els metges li han dit que trigaran ben bé tres anys a tornar-se-li caducs, però per més que hi ha insistit, no n'ha tret l'aigua clara de per què no se'n pot evitar la caiguda. Que si tot és culpa de la degradació ambiental que provoca mutacions genètiques, que si els arbres de fulla perenne també s'han extingit en les últimes dècades. S'omplen la boca amb grans paraules per no admetre que no saben res de res, aquests setciències, sempre tan pagats d'ells mateixos. I després la conya aquella que els calbs estan encantats que cada tardor ens caigui el pèl a tots... i a totes, encara ha afegit mirant la seva cabellera de vuit mesos. Imbècils. Ja s'encarregarà ella de buscar un bon especialista i la seva Cèlia serà l'enveja de tothom. Començant per la pàmfila de la Fi, que molt titllar de frívola i inhumana l'adopció, d'ironitzar que extingit el Tercer Món ara hem d'importar les criatures del segle passat, però de segur ja voldria estar en el seu lloc.

S'enretira la cabellera rossíssima a banda i banda de la cara, i es disposa a maquillar-se. En el munt d'anys que fa que no ho feia ella mateixa, els productes han evolucio-

nat una gigada, ara són intel·ligents i tant poden potenciar el propi estat d'ànim, com emmascarar-lo i simular tot el contrari. Cal no equivocar-se, perquè després d'un cert temps la simulació s'imposa i pot acabar capgirant la situació. Per sort, ROBul ho ha disposat tot amb cura i hi ha rètols i instruccions pertot. Al panell del tocador escull diverses opcions. *Partenaire*: filla; empatia: alta; situació: rebuda; estat d'ànim: alegre; emoció: tendresa. No cal especificar data, hora, ni clima, perquè el programa els agafa per defecte. Així que prem el botó assenyalat amb la fletxa, les potingues escollides per a la cara, els ulls i les pestanyes es dipositen amb suavitat sobre la taula. De seguida s'adona que ha perdut la traça a maquillar-se i tot el procés li resulta d'allò més enutjós, però és el preu que ha de pagar, i seran només quinze dies. Quan acaba, una Lu rejuvenida i maternal la saluda radiant des del mirall. «Sertuum – fem miracles per a tu» li recorda la propaganda fugaç sobreimpresa com un collaret sota el seu rostre.

Ja a punt de sortir, va per cobrir-se amb l'habitual capot anti-UVA, i el contrast amb la indumentària que porta la fa aturar uns instants, com si el psicòleg l'hagués d'enxampar en falta. Amb un abric dels antics combatria aquest fred nòrdic que, si fa no fa, deu ser el mateix d'abans, però la pell i els cabells se li malmetrien amb tanta radiació. No s'hi pot exposar. A més, la nena de cap manera no veurà el cobertor, que s'haurà quedat a la cabina de descontaminació de l'entrada. L'únic aspecte de la clínica que li va agradar, aquella cabina vidrada, capaç de treure-li amb delicadesa la roba de protecció, sense que ella hagués de fer cap esforç, i de retornar-la-hi puntualment a la sortida. N'havia vist en altres centres mèdics i clubs de salut, però cap de tan elegant com aquesta. I aquí s'acaba la tecnologia punta,

almenys a escala visible, perquè la resta és a tots els efectes una clínica de fa una pila d'anys, per no sobtar els nens, es van afanyar a explicar-li. Calen megallonsis per a justificar un servei deficient amb una teoria tan pueril. La mateixa que, segons diuen, els ha obligat a situar una clínica exclusiva en una zona desèrtica, a l'extraradi. Com si els nens s'haguessin de traumatitzar en veure ferro i formigó per la finestra, i alguns aero'cles, d'acord, però prou que se'ls trobaran així que surtin.

Al pas que va, la que no sortirà serà ella. Mai no havia hagut d'ocupar-se de deixar la casa preparada per a la tornada i, inexperta, s'ha quedat encallada davant del quadre de comandaments. ROBul li fa més falta que no es pensava. Per bé que ha seguit les seves instruccions bit a bit, li fa l'efecte que hi ha alguna cosa que no rutlla. Però no es pot entretenir, només faltaria que la nena es despertés sense que ella hi fos present. Li retirarien l'adopció, li ho van dir ben clar: per establir un bon lligam filial, el primer que ha de veure en obrir els ulls ha de ser el rostre de la nova mare. Tant de bo funcioni. Cèlia, Cèlia, Cèlia, el nom li batega amb força, al cap, al coll, arreu. No li agrada gens, però de moment no l'hi deixen canviar.